

Justitsministeriet
Att.: Terese Døssing
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. e-mail til: ter@jm.dk

FINANS
DANMARK

Høringsvar vedr. Europa-Kommissionens forslag til direktiv om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af direktiv 2008/48/EF (COM (2021) 347 final)

Indledningsvis takker Finans Danmark for muligheden for at afgive høringssvar. Det skal dog atter bemærkes, at høringer i juli måned som følge af ferie vanskeliggør vores muligheder for en grundig analyse. Denne vil vi foretage med medlemsvirksomhederne i løbet af de kommende måneder forud for Kommissionens høringfrist, så vi kan bidrage yderligere. Finans Danmark foreslår, at ministeriet inviterer til et møde efter ferien, hvor direktivforslaget kan drøftes nærmere.

Finans Danmark støtter en revision af forbrugerkreditdirektivet (CCD,) idet det oprindelige direktiv er fra 2008 og således på nogle områder ikke længere er tidsvarende. Markedet for forbrugerlån har gennemgået en betydelig udvikling i den forløbne tid, herunder er der sket en markant udvikling inden for digitalisering. Forbrugerne efterspørger i dag digitale løsninger, hvor lånetilbud skal kunne fremsendes og underskrives digitalt. Ønsker forbrugerne at indhente information eller sammenligne forskellige tilbud, foregår dette ofte på nettet fremfor på papir. Lovgivningen bør naturligvis afspejle denne udvikling. De fleste forbrugere og pengeinstitutterne ønsker, at hele låneprocessen kan foretages digitalt. Dette bør det nye direktiv sikre. Revisionen af direktivet er en naturlig lejlighed til at få tilpasset reglerne og samtidig sikre en harmonisering af reglerne, der bedre muliggør et indre marked.

Vi er enige i ønsket om en høj grad af forbrugerbeskyttelse. Kun herved sikrer vi tilfredse kunder. Selv om forbrugerne er blevet langt mere digitale, efterspørger de også rådgivning, både i forbindelse med låneoptag men også i de situationer, hvor det går mindre godt med deres privatøkonomi. Her står pengeinstitutterne selvfølgelig til rådighed såvel digitalt som fysisk. Også i forhold til kreditværdighedsvurderinger skal vi sikre et højt fagligt niveau. Vi har noteret, at EU-Kommissionen har anført, at vurderingen skal foretages på baggrund af nødvendige og proportionale informationer, hvilket vi er helt enige i. Hverken pengeinstituttet eller forbrugeren er tjent med, at en forbruger bliver overgældsatsat. Direktivteksten er dog meget vagt formuleret, så en præcisering ønskes.

Høringsvar

6. august 2021

Dok: FIDA-1826564804-691487-v1

Kontakt Jeanne Blyt

I forhold til information til forbrugerne er vi enige i, at forbrugerne skal sikres tilstrækkelig information til at kunne træffe deres valg på et oplyst grundlag. Derfor anerkender vi også, at EU-Kommissionen foreslår et forklæde – Standardiseret Europæisk Forbrugercredit Oversigt, der nemt kan læses på en mobiltelefon eller anden bærbar enhed. Vi finder dog, at informationskravene bør genbesøges for at få afklaret, om der ikke kan laves en bedre lagdeling af de informationer, der skal gives. Som direktivforslaget er udformet nu, skal en kreditudbyder stille en række generelle oplysninger til rådighed på papirer eller varigt medium (det kan f.eks. være en hjemmeside). Herefter skal en forbruger, der optager en forbrugs-lån, have udleveret prækontraktuelle oplysninger i form af et skema – Standardiserede Europæisk Forbrugercreditoplysninger, der skal muliggøre en sammenligning. Dertil kommer et nyt "forklæde" – Standardiserede Europæisk Forbrugercredit Oversigt. Til sidst kommer selve låneaftalen.

Finans Danmark finder, at det vil være hensigtsmæssigt med en grundig analyse af, om det er hensigtsmæssigt med så meget forbrugerinformation. Det er væsentligt, at forbrugerne får tilstrækkelig information til at kunne træffe et kvalificeret valg. Men overinformation medfører, at forbrugeren på forhånd opgiver at sætte sig ind i lånevilkårene.

Mange af de nye elementer i direktivforslaget kender vi allerede i Danmark. Vi har for eksempel allerede indført et loft over ÅOP og et omkostningsloft. Der er tale om et totalharmoniseringsdirektiv. Derfor finder vi, at det er stærkt konkurrenceforvridende, at det overlades til medlemslandene selv at beslutte, hvorledes et loft over renter, ÅOP og omkostninger skal implementeres. Hermed opnår vi i værste fald 27 forskellige løsninger. Det sikrer ikke en ensartet forbrugerbeskyttelse eller letter forbrugernes sammenligningsmuligheder. For pengeinstitutter vil det betyde, at hvis de ønsker at tilbyde grænseoverskridende produkter, skal pengeinstituttet sætte sig ind i det enkelte medlemslands specifikke lovgivning og sikre sig, at de efterlever de enkelte landes forskellige lofter. Dette vil være en væsentlig administrativ byrde. Ligeledes vil det heller ikke være fremmende for det grundlæggende ønske om mobilitet. Vi skal derfor opfordre til, at man søger en højere grad af harmonisering/lige konkurrencevilkår.

I forhold til forbrugernes mulighed for førtidig indfrielse af en kredit er Finans Danmark enig i, at dette altid skal være muligt for forbrugerne. Og selvfølgelig skal forbrugerne ikke betale renter for den periode lånet ikke løber. Men det er af væsentlig betydning for sektoren, at der ikke i forbindelse med en førtidig indfrielse skal ske afkorting i allerede erlagte etableringsomkostninger.

Høringsvar

6. august 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691487-v1

Efter Finans Danmarks opfattelse bør direktivet også omfatte følgende forhold:

Direktivet bør i langt højere grad sikre, at der i alle direktivets artikler gives mulighed for, at end-to-end långivning kan være digital.

Der mangler en mere klar beskrivelse af, hvorledes der skal foretages kreditværdighedsvurderinger. Herunder hvilke oplysninger pengeinstituttet skal indhente, at der er et proportionalitetshensyn, og omfanget af de oplysninger forbrugeren selv leverer.

Høringsvar

6. august 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691487-v1

Bemærkninger til de enkelte artikler

Artikel 1 Formål

Direktivforslaget bliver udvidet til også at omfatte crowdfunding. Hermed sikres, at såfremt kreditgivning sker via crowdfunding, er långivningen underlagt samme regler som anden kreditgivning. Hermed opnår forbrugerne også samme forbrugerbeskyttelse og der sikres lige konkurrencevilkår for de forskellige låneudbydere.

Artikel 5 Oplysninger omkostningsfrit

Bestemmelsen bør ikke føre til en ubegrænset ret for forbrugeren til at kræve at få oplysninger udleveret gratis. Långiver bør have mulighed for at få dækket sine omkostninger, hvis forbrugeren til eksempel allerede tidligere har fået oplysningerne udleveret, eller hvis forbrugeren ønsker oplysningerne udleveret gennem en anden meddelelsesmetode end, hvad der sædvanligvis bruges i forholdet mellem forbrugeren og långiveren.

Artikel 6 Ikke diskrimination

Bestemmelsen vil i sin nuværende udformning blive meget svær at håndtere i praksis. Der tages således ikke højde for de vanskeligheder, der er for långiver ved at håndtere forbrugere, der er bosiddende i andre jurisdiktioner, herunder ift. at oversætte aftaler til de relevante EU-sprog og udføre audit og kreditværdighedsvurderinger i andre jurisdiktioner. Pengeinstitutternes overholdelse af krav i henhold til f.eks. hvidvaskreguleringen – og de forskellige nationale krav, der kan være på området – skal dertil ikke kunne opfattes som diskriminerende i forhold til forbrugere i EU.

Artikel 7- 8 Markedsføring

Direktivforslaget indeholder to nye bestemmelser. Indledningsvis skal markedsføring af kreditter være fair, klar og ikke vildledende (artikel 7).

I artikel 8 fastsættes de oplysningskrav, der skal fremgå af markedsføringen. Disse kendes allerede fra det eksisterende direktiv. Med forslaget foreslås tilføjet, at i specifikke tilfælde, hvor det anvendte medie til kommunikationen tilsiger det, kan to oplysningskrav udgå – nærmere bestemt de oplysninger, der følger af artiklens stk. 2, litra e) og f). Finans Danmark støtter denne ændring, idet de gældende oplysningskrav ofte vil få karakter af overinformation, når de f.eks. vises på en mobiltelefon eller anden bærbar enhed. Undtagelsesmuligheden bør dog udvides, således at bestemmelsen ikke kun gælder i de tilfælde, hvor det anvendte medie ikke gør det muligt at vise oplysningerne visuelt, idet bestemmelsen mere

Hørings svar

6. august 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691487-v1

bredt bør gælde i tilfælde, hvor det anvendte medie til kommunikation ikke er velegnet til at vise alle oplysninger.

Lovgivningen bør derudover generelt imødekomme muligheden for, at mindre vigtige oplysninger – hvis der er krav om, at de skal oplyses – f.eks. kan henvises til på et link, herunder særligt i tilfælde af visning på en skærm på en mobiltelefon eller anden bærbar enhed.

Artikel 9 Generel information

Vi støtter den nye bestemmelse, der skal sikre forbrugerne generel information om låneaftaler på f.eks. kreditudbyderens hjemmeside. Dette vil give forbrugerne mulighed for på forhånd at sammenligne lånevilkår. Vi mener, at det allerede foregår velfungerende i dag i Danmark, og det er derfor også vigtigt, at der med bestemmelsen ikke indføres yderligere vidtgående og detaljerede forpligtelser.

Artikel 10 Prækontraktuelle informationer

I forhold til information til forbrugerne er vi enige i, at forbrugerne skal sikres tilstrækkelig information til at kunne træffe et oplyst valg.

Som direktivforslaget er udformet, skal en kreditudbyder stille en række generelle oplysninger til rådighed på papir eller varigt medium (det kan f.eks. være en hjemmeside). Herefter skal en forbruger, der optager en forbrugsloan, have udleveret prækontraktuelle oplysninger i form af et skema – Standardiserede europæiske forbrugercreditoplysninger, der skal muliggøre en sammenligning. Dertil kommer et nyt "forklæde" – Standardiserede Europæiske Forbrugercredit Oversigt, der skal sikre et hurtigt overblik. Til sidst kommer selve låneaftalen.

Finans Danmark finder, at det vil være hensigtsmæssigt med en grundig analyse af, om det er hensigtsmæssigt med så meget forbrugerinformation. Det er væsentligt, at forbrugerne får tilstrækkelig information til at kunne træffe et kvalificeret valg. Men overinformation medfører, at forbrugeren på forhånd opgiver at sætte sig ind i lånevilkårene. Det er af afgørende betydning for sektoren, at direktivet giver mulighed for en fuld digitaliseret låneproces, og at informationen kan tilpasses de medier, informationen gives på. Dertil er det også vigtigt at fremhæve at nogle af de krævede oplysninger vil være meget vanskelige at håndtere for pengeinstitutterne. Til eksempel kan renten ændre sig fra tidspunktet oplysningerne skal gives til låneaftalen udarbejdes.

Derudover rummer bestemmelsen en række uklarheder. Det er ikke klart, hvad "the preferences expressed and information supplied by the consumer" i artikel 10, stk. 1, konkret dækker over, og hvordan disse oplysninger skal indgå i det

Hørings svar

6. august 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691487-v1

standardiserede skema i direktivforslagets bilag 1. Dertil anvendes "provided" og "supplied" i artiklen, mens der i den danske udgave anvendes "gives til" og "udleveret". Det er usikkert om det rummer den samme forståelse, idet der er forskel på "afsendt". "stillet til rådighed", "kommet frem" og en "fysisk overlevering" (som ordet udleveret kunne give indtryk af).

Artikel 13 Personaliserede tilbud på baggrund af automatiseret behandling

GDPR regulerer efter vores opfattelse allerede området, og det bør sikres, at der tages højde for dette i direktivet. GDPR indeholder således allerede en forpligtelse til at informere kunder om en automatiseret behandling.

Artikel 16 Rådgivning

Der er tale om en ny bestemmelse. I dag har danske pengeinstitutter allerede en velfungerende rådgivningsforpligtelse jf. § 8 i god skik bekendtgørelsen. Den foreslåede bestemmelse medfører øgede skriftlige informationskrav over for forbrugere, hvilket vil betyde yderligere omkostninger. Nyttевærdien heraf er tvivlsom.

Artiklen giver ligeledes mulighed for medlemslandene til at forbyde anvendelsen af ordene "råd" og "rådgiver".

I forbindelse med de forstående forhandlinger er det vigtigt, at den endelige udgave af bestemmelsen giver mulighed for, at danske pengeinstitutter forsat kan rådgive deres kunder i forbindelse med optagelse af lån. Sektoren opfatter rådgivningsforpligtelsen som et kerneområde i deres forretning og som et væsentligt element i forbrugerbeskyttelsen.

Artikel 18 Kreditværdighedsvurderinger

Finans Danmark er enig i, at der i forbindelse med udbud af kredit skal foretages en ordentlig kreditværdighedsvurdering. Det er forudsætningen for ordentlig pengeinstitutvirksomhed.

Kreditværdighedsvurderingen foretages på baggrund af de oplysninger, som pengeinstituttet modtager fra forbrugerne samt ved søgning i relevante databaser. Der er tale om en individuel konkret vurdering. Pengeinstituttet skal have et solidt grundlag for at foretage vurderingen, men der er forskel på detaljeringsgraden, alt efter om der bevilliges et overtræk på 2.000 kr. eller et lån på 500.000 kr. Der skal således være tale om proportionalitet. Dette anføres også i artiklen, men for at skabe tilstrækkelig klarhed bør teksten præciseres.

Hørings svar

6. august 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691487-v1

Der ønskes tillige, at det af bestemmelsen klart fremgår, hvilke oplysninger pengeinstituttet skal indhente, hvornår et eksisterende kendskab til kunden er tilstrækkeligt f.eks. i forhold til mindre kortvarige overtræk, og hvorledes modeldata, herunder datagenererede budgetter, kan anvendes.

EBA har tillige udstedt nye regler herom, der er ved at blive implementeret, som man bør tage højde for i det kommende forhandlinger. Dertil har også Forbrugerombudsmanden og Finanstilsynet haft et særligt fokus herpå i den netop udstedte vejledning om kreditværdighedsvurdering.

Forslaget synes til dels at være fremtidsikkert hvis kreditgivere anvender profilering eller anden automatisk behandling af personoplysninger, idet der opstilles en række forbrugerbeskyttende regler i den forbindelse.

Artikel 24- 25 Bevilliget og ubevilget overtræk

Bestemmelserne er delvist nye. I forbindelse med det gamle direktiv var der en oversættelsesudfordring, idet "overtræk" i den danske udgave blev til "kassekredit". I Danmark opereres med tre forskellige muligheder – kassekredit, som er en bevilliget kreditrammen med et maksimum, bevilliget overtræk, hvor forbrugeren efter aftale med pengeinstituttet midlertidigt kan foretaget et ekstra træk på kontoen op til det bevilliget maksimum og endelig ubevilget overtræk, hvor forbrugeren egenhændigt bruger mere, end der står på kontoen.

Det er vigtigt i forbindelse med oversættelsen af direktivet til dansk, at der benyttes de rigtige betegnelser.

Udgangspunktet for en indlånskonto er, at der ikke medfølger en ret til overtræk. Derfor fortages der heller ikke kreditværdighedsvurdering i forbindelse med indlånskonti og derfor bør der heller ikke skulle udleveres information herom.

Artikel 29 Førtidig indfrielse

Finans Danmark er enig i, at forbrugerne altid skal have mulighed for at foretage førtidige indfrielse.

I Danmark er kreditter opbygget således, at forbrugerne i forbindelse med lånets optagelse betaler et etableringsgebyr, der dækker bankens omkostninger med at etablere lånet. Tilsvarende gør sig gældende i forhold til andre omkostninger som f.eks. tinglysningsafgifter og eventuelle andre udgifter til tredjemand. Disse udgifter betaler forbrugeren med det samme. I lånets løbetid betales alene renter og eventuelle opkrævningsudgifter.

Høringsvar

6. august 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691487-v1

I direktivforslaget anføres, at forbrugeren skal have ret til en reduktion af samtlige udgifter, der består af renter og omkostninger i den resterende del af aftalens løbetid. Ved beregning af reduktionen skal alle omkostninger fra kreditgiver, betalt af forbrugeren, tages med.

Vi antager, at tredjemandsomkostninger er undtaget. Men det er nødvendigt, at få bestemmelsen præciseret således, at der ikke er tvivl om, at der ikke skal ske afkorting i nogle gebyrer i forbindelse med etablering af et lån. Vi skal sikre det princip, at den forbruger, der modtager en ydelse, også betaler herfor. Ellers er det de øvrige forbrugere, der må bidrage. Etableringsomkostninger skal derfor hverken helt eller delvis refunderes til forbrugeren ved førtidig indfrielse. Men forbrugeren skal selvfølgelig ikke betale renter for den tid lånet ikke løber. Ændres bestemmelsen ikke, vil det nødvendiggøre en ændret gebyrstruktur i pengeinstitutterne.

Vi er opmærksomme på, at der er kompensationsregler ved fastforrentede lån, men forbrugerkredit i Danmark ydes som alt overvejende hovedregel med variabel rente.

Artikel 31 Loft over renter, ÅOP og omkostningsloft

Overordnet er Finans Danmarks holdning, at det er de fri markedskræfter, der fastlægger rente- og gebyrstrukturen i den finansielle sektor. Det er et vigtigt konkurrenceparameter at fastholde også i EU.

Som bekendt er der allerede i Danmark indført et ÅOP-loft på henholdsvis 25/35 pct. og et omkostningsloft på 100 pct.

Med den foreslåede bestemmelse kan det enkelte medlemsland selv beslutte, hvorledes det ønsker at indføre begrænsninger. Dette vel og mærke i et totalharmoniseringsdirektiv.

Hvis vi skal sikre lige forbrugerbeskyttelse, konkurrencevilkår, grænseoverskridende långivning og søge at hindre overimplementering, bør reglerne fastsættes i EU-regi. Kun herved sikrer vi et reelt indre marked.

Det er af afgørende betydning for den finansielle sektor, at sektoren fortsat kan udbyde lån på markedsmæssige vilkår, og at der for eksempel i direktivet ikke stilles krav om anvendelsen af en referencerente.

Høringsvar

6. august 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691487-v1

Artikel 33 Faglig viden og kompetencer

Bestemmelsen er ny i forhold til det eksisterende direktiv. Finans Danmark er af den opfattelse, at pengeinstitutterne allerede i dag sikrer, at deres medarbejdere har de tilstrækkelige kompetencer til at yde långivning. Uddannelsesniveauet i sektoren er højt, og sektoren sikrer løbende efteruddannelse. Pengeinstitutterne har en selvstændig interesse heri. Vi ser således ikke noget behov for den pågældende bestemmelse. Indførelsen af kompetencekrav og krav om, at myndighederne sikrer efterlevelse heraf, vil betyde øgede omkostninger for sektoren uden merværdi for forbrugerne.

Artikel 35 Overbærenhedsprincipper ved misligholdelse

Finans Danmark støtter, at forbrugerne hjælpes bedst muligt, hvis de kommer i en situation, hvor de desværre misligholder deres lån. Her skal pengeinstitutterne indgå med relevant rådgivning, så forbrugeren sikres mulighed for at tilbagebetale sit lån, herunder at lånet tilpasses forbrugers nye situation. Det gør danske pengeinstitutter allerede i dag. Ensartede regler i EU vil højne forbrugerbeskyttelsen. Bestemmelsen bør tillige tag højde for, at forbrugere, der er i misligholdelse, ofte er svære at få i tale.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående, er der selvfølgelig mulighed for at rette henvendelse til undertegnede.

Med venlig hilsen

Jeanne Blyt

Kontorchef

Direkte: 30161062

Mail: jeb@fida.dk

Hørings svar

6. august 2021

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-691487-v1

